

A gyermekápolási táppénz (GYÁP)¹

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSEGI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL	2
A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ (GYÁP)	9
I./1. Ki jogosult a GYÁP-ra és mennyi időre.....	9
I./2. Mennyi a GYÁP összege?.....	11
I./3. A GYÁP igénylése.....	12
Gyermekek otthongondozási díja	13

¹ Utolsó frissítés: 2020.08.31. napján hatályos jogszabályok és
2020.09.21. napján hatályos járványügyi szabályok szerint

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSGEI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL²

2020. szeptember 21-étől mindenki köteles – a hatodik életévét be nem töltött kiskorú kivételével – orvosi maszkot, munkavédelmi maszkot, illetve textil vagy más anyagból készült maszkot (a továbbiakban együtt: maszk) **olyan módon viselni, hogy az az orrot és a száját folyamatosan elfedje, valóban maszkot kell viselni, nem elég például sállal vagy kendővel eltakarni a száját** a tömegközlekedési eszközökön, illetve a várakozás során, az üzletekben (vendéglátó üzlet vendégeit kivéve), kulturális rendezvényeken (fellépők kivételével), moziban, múzeumokban, könyvtárakban, színházakban, közösségi színtereken, levéltárakban, ügyfélfogadó helyiségekben (közigazgatási szerv, posta esetében, illetve egyéb olyan ügyintézési helyiségben, ahol rendszeresen 5 főnél többen várakoznak).

Az egészségügyi intézményekben ugyancsak kötelezővé tették a maszkviselést (kivétel: betegek kórteremben), a szociális intézményekben pedig a dolgozóknak akkor kell maszkot hordaniuk, ha az ellátottakkal érintkeznek (közvetlenül, vagy tartósan 1,5 méteren belüli távolságban). Az intézményi ellátottaknak a közösségi programok során lehetőség szerint ugyancsak maszkot kell viselniük.

A felelősség az üzemeltetőké, az ő kötelezettségük a fentiek betartatása (szankciók előírásával, tömegközlekedésből,

² 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a járványügyi készüeltségi időszak védelmi intézkedéseiről

látogatásból kizárással), amelyet a kormányhivatalok és a kereskedelmi hatóság köteles ellenőriznek.

A kereskedelmi hatóság számos szankciót alkalmazhat:

1. a kötelezettség első alkalommal történő megszegése esetén **figyelmeztetést** alkalmaz,
2. a kötelezettség második alkalommal történő megszegése esetén **100.000 forinttól 1.000.000 forintig** terjedő bírságot szab ki,
3. a kötelezettség harmadik alkalommal történő megszegése esetén az üzletet, illetve a helyiséget legalább **3 napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**,
4. a kötelezettség negyedik alkalommal történő megszegésétől kezdve az üzletet, illetve a helyiséget legalább a **kötelezettségszegések alkalmainak számával megegyező számú napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**.

A szankciók azonos napon több egymást követő ellenőrzés alkalmával is kiszabható.

A szankció nem alkalmazható, ha az üzemeltető a szükséges intézkedéseket megtette a jogellenes helyzet felszámolása érdekében, így különösen ha

1. a jogsértő személyt felszólította távozásra,
2. a jogsértő személy kiszolgálását megtagadta, és
3. azt követően, hogy a jogsértő személy a távozásra történő felszólításnak nem tett eleget, a rendőrséget értesítette.

Speciális szabályok alkalmazandóak az oktatási intézményekben (belépés korlátozása, testhőmérséklet mérés), valamint a zenés, táncos rendezvények esetében, illetőleg a vendéglátó üzletek nyitva tartására.

2020. szeptember 21-étől a zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott, a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. rendelet szerinti zenés, táncos rendezvény (a továbbiakban: rendezvény) – függetlenül annak nyilvános vagy nem nyilvános, valamint alkalmi vagy rendszeres jellegétől – abban az esetben tartható meg, ha a rendezvény helyszínén a jelenlévők létszáma – beleértve az ott foglalkoztatott személyeket – egy időben nem haladja meg **az 500 főt.**

A rendezvény helyszínén – az ott foglalkoztatottak kivételével – 23.00 óra után 06.00 óráig tilos tartózkodni.

Szintén szeptember 21-étől a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az ott foglalkoztatottak kivételével tilos tartózkodni, kivétel: a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az élelmiszer elvitelre történő megrendelése és átvétele, valamint a vételár megfizetése céljából és időtartamára megengedett a tartózkodás.

Szeptember 19-ével hatályát veszítette ugyanakkor a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről szóló 285/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet.

Utazási korlátozások³

A járványügyi készültségi időszak **utazási korlátozásairól** szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 3. § a)–c) pontjában, valamint 7. § (3) bekezdés b) pontjában a „14” szövegrész helyébe a „10” szöveg lép, azaz a magyar állampolgárok Magyarországra történő belépésének

³ 432/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseivel kapcsolatos módosításáról

szabályai keretében, ha a magyar állampolgár esetében az egészségügyi vizsgálat fertőzés gyanúját nem állapítja meg, és

- a magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, 10 napra hatósági házi karanténban,
- a nem külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban,
- a külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban

kerül elhelyezésre.

Az engedélyes a Magyarországra való belépés során egészségügyi vizsgálaton eshet át, amelynek tűrésére köteles,

- akinél az egészségügyi vizsgálat során a fertőzés gyanúja nem merül fel, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban kerül elhelyezésre.

A térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról⁴

Az influenza megbetegedés elleni védőoltáshoz oltóanyag a 2020. és 2021. évben térítésmentesen igényelhető. (2020. október 1-jén lép hatályba).

⁴ 433/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Az a személy, aki a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot térítés ellenében veheti igénybe, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában legfeljebb az alább meghatározott díj fizetésére kötelezhető:

17. Járványügyi készültség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR módszerrel történő kimutatására vonatkozó vizsgálat díja	17 000 Ft
18. Járványügyi készültség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavétel díja	2 500 Ft

Ez nem alkalmazható abban az esetben, amikor az Ebtv. szerinti biztosított a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot az Egészségbiztosítási Alap terhére veszi igénybe. (2020. szeptember 21-étől hatályos)

Amennyiben a tesztelést házi orvos, kórház vagy hatóság rendeli el protokoll alapján, akkor továbbra sem kell majd fizetni. A hatósági ár azokra vonatkozik, akik önszántukból kérnek PCR-tesztet.

Eljárásrend az új koronavírusral kapcsolatban⁵

A Nemzeti Népegészségügyi Központ új eljárásrendet adott ki arról, hogyan kell kezelni a koronavírusos betegeket, a gyanús eseteket és a kontaktokat. 2020. szeptember 21-től a

⁵ Nemzeti Népegészségügyi Központ Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírusral kapcsolatban (követendő járványügyi és infekciókontroll szabályok) 2020. szeptember 21.

házi orvos PCR-teszt nélkül is koronavírus-fertőzöttnek minősítheti azt, aki a fertőzés tüneteit mutatja: tehát köhög, láza, vagy nehézlégzése van, esetleg az ízérzés hiánya vagy zavara jelentkezik.

PCR-tesztet csak akkor kötelező kérni, ha a páciensnek koronavírusra utaló tünetei vannak, és emellett

- az előző 14 napban koronavírus-fertőzött területen járt,
- vagy az előző 14 napban szoros kapcsolatban volt megerősített vagy valószínűsített fertőzöttel,
- vagy járó- illetve fekvőbeteg-ellátásra szorult,
- vagy közvetlen betegellátásban részt vevő egészségügyi dolgozó,
- vagy az előző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol a kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.

Akit a házi orvosa csak a tünetei alapján minősít fertőzöttnek, de nem tesztelnek, azt csak az orvos utasíthatja otthoni elkülönítésre, de nem kerül hatósági házi karanténba.

A pácienseket három csoportba sorolják:

- gyanús eset az, aki köhög, láza van, nehéz a légzése vagy hirtelen elvesztette a szaglását, ízlelését, vagy az orvosa úgy ítéli meg, hogy fertőzésgyanús,
- valószínűsített eset az, aki a fenti kritériumokon kívül az előző két hétben szoros kapcsolatban volt fertőzöttel, vagy olyan bentlakásos intézmény lakója, dolgozója, ahol járvány zajlik, illetve az, akinél a fertőzésre jellemző radiológiai eltérés kimutatható,
- megerősített eset pedig az, akinél klinikai mintában kimutatták a SARS-CoV-2-t.

Új szabály, hogy a kontaktkutatás során a fertőzőtellel szoros kontaktusba került személyeknél csak akkor kötelező a PCR-teszt, ha az egészségügyi ellátórendszerben vagy a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátottak vagy dolgoznak.

A kontaktok esetében a járványügyi megfigyelés új időtartama 10 nap, és nem helyettesíthető két negatív PCR-teszttel.

Hitelfizetési moratórium

Január elsejétől további 6 hónappal meghosszabbítják a hitelmoratóriumot:

- gyermeket nevelő családok esetében a gyermekek számától függetlenül,
- a nyugdíjasok,
- munkanélküliek,
- közfoglalkoztatottak számára,
 - ezekben az esetekben nem kell kérni a moratóriumot, hanem automatikus, akkor kell jelezni, ha nem akarnak élni vele, ha a moratórium lehetősége ellenére fizetni szeretnének,
- vállalkozások számára akkor, ha bevételük több, mint 25%-kal csökkent és kérik,
 - ebben az esetben kérni kell a moratóriumot, nem automatikus, jelezni kell, ha élni kívánnak vele.

A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ (GYÁP)

A gyermekápolási táppénz a táppénz egy speciális fajtája, amelynél az anya, illetve a szülő nem azért munkaképtelen, mert saját maga beteg, hanem a gyermeke betegsége miatt nem tud munkát végezni. A GYÁP nem egy önálló ellátási forma, hanem a táppénz esetei közül három eset gyűjtőfogalma.

I./1. Ki jogosult a GYÁP-ra és mennyi időre

A GYÁP-ra való jogosultság feltételei megegyeznek a táppénz általános jogosultsági feltételeivel, tehát a GYÁP-ra ugyanazok a biztosítottak jogosultak, akik saját keresőképtelenségük esetén táppénzt kaphatnának, csak itt a gyermekükre tekintettel kapják a táppénzt. A táppénz szempontjából – gyermeke okán – keresőképtelennek minősül:

- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja (ebben az esetben tehát maga az anya nem beteg, de az egyévesnél fiatalabb gyermeket a kórházban ápolják, az anyja pedig rendszeresen szoptatja, ezért maga is a kórházban tartózkodik, nem pedig a munkahelyén), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 1.) első esete;
- a szülő a 12 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben (a beteg gyermeket a kórházban ápolják, a szülő pedig gyermekkel együtt a kórházban tartózkodik), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 2.) második esete;

- a szülő, aki 12 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli (a szülő otthon marad a beteg gyermekével és nem megy dolgozni), ez a gyermekápolási táppénz (GYÁP 3.) harmadik esete.

A GYÁP folyósításának időtartama alapvetően két körülménytől függ, a beteg gyermek életkorától és attól, hogy a táppénzt igénylő szülő a gyermeket egyedül neveli-e vagy sem.

E két feltétel függvényében a GYÁP-ot folyósítják általában otthoni ápolásra és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás esetén (együtt: ápolás címén).

Gyermek életkora	Jogosultság címe	Időtartam	Időtartam egyedülálló esetében
1 éves kor alatt	szoptatás, otthoni ápolás	1 éves korig korlátlanul	1 éves korig korlátlanul
1-3 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;
3-6 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 42 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 84 naptári napon át;
6-12 éves kor között	otthoni ápolás	évenként és gyermekenként 14 naptári napon át;	évenként és gyermekenként 28 naptári napon át;

A GYÁP esetében is létezik a táppénzelőzmény, itt azonban a gyermek előző születésnapjától a gyermek következő születésnapjáig eltöltött táppénzes napokat kell figyelembe venni. Amennyiben 1 évesnél idősebb gyermeke után – a gyermek legutóbbi születésnapját követően – már részesült a jogosult gyermekápolási táppénzben, úgy ezt az időtartamot az igénybe vehető napokból le kell vonni.

A gyermekápolási táppénz az anyának és az apának is külön-külön jár.

Ha több gyermek egyidejűleg beteg, akkor a szülő választása szerint bármelyik gyermeke után igényelheti a GYÁP-ot, de az ellátás egy meghatározott időtartamra csak egy bizonyos gyermek után folyósítható.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, a 12 éves vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése idejére, ha a szülő mellette tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

I./2. Mennyi a GYÁP összege?

A GYÁP összegét ugyanúgy kell meghatározni, mint a rendes táppénz összegét:

- a táppénz alapjának **60%-a**, ha a biztosított folyamatos biztosítási időszak alatt rendelkezik legalább 730 biztosításban töltött nappal,
- a táppénz alapjának **50%-a**, ha a biztosított 730 napnál kevesebb biztosításban töltött nappal rendelkezik,
- a táppénz alapjának **50%-a** a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, illetve ha a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése

időtartama alatt a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben, azzal, hogy táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének 30-ad részét, azaz 2020-ban 10.735 Ft-ot. A táppénz alapját főszabályként a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

I./3. A GYÁP igénylése

A GYÁP igényléséhez szükséges az orvos által kitöltött keresőképtelenségről szóló igazolás, továbbá a megfelelő formanyomtatvány⁶ kitöltése. A kérelmet a biztosítottnak a foglalkoztatójához kell benyújtania a „Nyilatkozat gyermek ápolása címén igényelt táppénz megállapításához” elnevezésű nyomtatványon (kézi kitöltés: <https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/images/ep/el/nyomtatvanyok/PEO.-08-K.-Nyilatkozat-gyap-megallapitashoz.pdf>, gépi kitöltése: [itt található](#)).

⁶ A „Nyilatkozat gyermek ápolása címén igényelt táppénz megállapításához” című formanyomtatvány letölthető az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság honlapján, a nyomtatványok menüpont alatt.

Ha az igénylő önfoglalkoztató, mondjuk egyéni vállalkozó, az ellátás iránti kérelmet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be az egészségbiztosítóhoz az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű elektronikus nyomtatványon. Nyomtatványok a <https://egbiztpenzbeli.tcs.allamkincstar.gov.hu/nyomtatv%C3%A1nyok.html> oldalon, valamint a www.jogpontok.hu oldalon, az Iratmintatár fül alatt találhatóak.

GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA

Az a szülő jogosult a gyermekek otthongondozási díjára a gyermek életkorától függetlenül, aki a súlyos fogyatékoságából vagy tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik. Azt, hogy ki az önellátásra képtelen, a 6 éven aluli gyermekek esetében szakorvos, egyéb esetekben szakértő állapítja meg. A vizsgálat arra terjed ki, hogy az ápolt gyermek bizonyos tevékenységek elvégzésében – étkezés, öltözködés, tisztálkodás, illemhelyhasználat, kontinencia, lakáson belüli közlekedés, köznevelési intézmény látogatása során – mennyiben szorul segítségre.

Összege:

2020. január 1-től bruttó 123.910 Ft havonta, amelyből 10% nyugdíj járulékot vonnak le. A támogatás 2022. január 1-től az akkor érvényes minimálbér összegére emelkedik. Az, aki két önellátásra képtelen gyermeket nevel, másfélszeres támogatást kap.

Munkavégzés GYOD mellett:

A szülő a GYOD mellett legfeljebb napi 4 órában folytathat keresőtevékenységet, kivéve az otthoni munkavégzést.

Igénylés:

A GYOD iránti kérelmet

- a lakóhely szerint illetékes járási hivatalnál,
- a települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál, valamint
- a kormányablaknál lehet benyújtani.

A GYOD-ban részesülő szülő a többi gyermeke után jogosult lehet csecsemőgondozási díjra (CSED-re), gyermekgondozási díjra (GYED-re) és gyermekgondozást segítő ellátásra (GYES-re) is.

A GYOD a gyermeknevelési támogatással (GYET-tel) korlátozás nélkül együtt folyósítható.